

Πληροφορίες: Αντωνίνα Παπαθανάσογλου
213-1306804
Αγγελική Μποσδογιάννη
213-1306614
Τηλ. Γραμματείας Κύκλου Ποιότητας Ζωής: 213 1306 664, -693
Email: gl@synigoros.gr

κ. ΣΤΑΥΡΟ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
secmin@ypen.gr

κ. ΜΙΧΑΛΗ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗ
ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
minister@yptp.gr

κ. ΝΙΚΟΛΑΟ ΤΑΓΑΡΑ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
secdepmin.per@ypen.gr

κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΤΑΘΗ
ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
kerik@minocp.gov.gr
pressoffice@yptp.gr

κ. ΜΑΝΩΛΗ ΓΡΑΦΑΚΟ
ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΥΠΕΝ
gensec.wst@ypen.gr

κ. ΓΕΩΡΓΙΟ ΦΛΩΡΙΔΗ
ΥΠΟΥΡΓΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
grammateia@justice.gov.gr

**Θέμα: Παράνομη διαχείριση και ανεξέλεγκτη διάθεση - καύση αποβλήτων στο Δήμο
Ασπροπύργου και στην ευρύτερη περιοχή του Θριασίου Πεδίου/ Θεσμικά ζητήματα διαχείρισης
ΑΕΚΚ και αντιμετώπισης περιβαλλοντικού αδικήματος στον τομέα των αποβλήτων**

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Αξιότιμοι κύριοι Υφυπουργοί,

Αξιότιμοι κύριοι Γενικοί Γραμματείς,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρ. 103 § 9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003 έχει δεχθεί διαχρονικά σημαντικό αριθμό αναφορών που αφορούν στην παράνομη διαχείριση και ανεξέλεγκτη διάθεση αποβλήτων στην περιοχή του Δήμου Ασπροπύργου και ευρύτερα του Θριασίου Πεδίου.

Από τη διερεύνηση των αναφορών αυτών διαπιστώθηκε έντονη και παρατεταμένη περιβαλλοντική υποβάθμιση, οφειλόμενη κυρίως στην παράνομη απόρριψη και καύση αποβλήτων εκσκαφών κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), οχημάτων τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ), σε ιδιωτικές και δημόσιες εκτάσεις καθώς και σε κοίτες ή σε πλημμυρικές ζώνες ρεμάτων. Επιπλέον, σημαντικά προβλήματα δημιουργούνται από την παράνομη διάθεση επικινδύνων αποβλήτων, σκραπ, ελαστικών οχημάτων, αστικών στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ) καθώς και λοιπών ογκωδών αποβλήτων.

Σημειώνεται, ότι η Αρχή κατά το παρελθόν είχε εξετάσει και ζητήματα παράνομης διακίνησης και αποθήκευσης επικινδύνων αποβλήτων σε εγκαταστάσεις ευρισκόμενες στην εν λόγω περιοχή.

Όλα τα ανωτέρω περιβαλλοντικά αδικήματα έχουν ως αποτέλεσμα τη σοβαρή ρύπανση του περιβάλλοντος (αέρα, εδάφους, επιφανειακών και υπογείων υδάτων), επηρεάζοντας άμεσα την υγεία των κατοίκων και εργαζομένων, τη λειτουργία των νόμιμων επιχειρήσεων της περιοχής και την εμπορική αξία των ακινήτων. Επιπλέον, η παράνομη διαχείριση αποβλήτων που πραγματοποιείται στην περιοχή υπονομεύει τις προσπάθειες για την επίτευξη των ευρωπαϊκών και εθνικών στόχων της κυκλικής οικονομίας.

Το συγκεκριμένο ζήτημα παραμένει άλυτο επί δεκαετίες, παρουσιάζοντας όχι μόνο έντονες περιβαλλοντικές αλλά και σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις, οι οποίες οφείλουν να εξεταστούν παράλληλα και συνδυαστικά. Επιπλέον, η εκκρεμότητα ως προς την ολοκλήρωση και εφαρμογή του χωρικού και πολεοδομικού σχεδιασμού της περιοχής συνδέεται έμμεσα με το υπό εξέταση πρόβλημα, ιδίως σε ό,τι αφορά τις θεσμοθετημένες ζώνες βιομηχανικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας.

1. Ενέργειες του Συνηγόρου του Πολίτη

Στο πλαίσιο της έρευνάς μας απευθυνθήκαμε στο Τμήμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος του Σώματος Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδας του ΥΠΕΝ, προκειμένου να ενημερωθούμε για τις ενέργειές τους. Από το υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΣΕΝΕ/68297/3602/08.07.24 έγγραφο του ΣΕΝΕ προκύπτει, ότι το Τμήμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, ήδη από τα έτη 2019- 2020, μέσω της υλοποίησης πιλοτικού προγράμματος αξιοποίησης δορυφορικών εικόνων, εντόπισε ένα μεγάλο αριθμό θέσεων όπου πιθανόν υπήρχαν συγκεντρώσεις αποβλήτων. Κατόπιν δειγματοληπτικών ελέγχων, το γεγονός αυτό επιβεβαιώθηκε και επιβεβαιώνεται και με πρόσφατες αυτοψίες. Μεγάλο τμήμα των αποβλήτων είναι ΑΕΚΚ, ενώ εντοπίζονται και θέσεις όπου έχουν απορριφθεί άλλου τύπου απόβλητα (πλαστικά, ελαστικά, ογκώδη δημοτικά, ξύλα, βιομηχανικού τύπου επικίνδυνα απόβλητα κλπ). Επίσης, επισημαίνεται, ότι το ζήτημα δεν είναι εντοπισμένο σε μια συγκεκριμένη θέση. Παρόμοιες περιπτώσεις εντοπίστηκαν και σε γειτονικούς δήμους του Ασπροπύργου. Στο ανωτέρω πλαίσιο, το 2022 διενεργήθηκε σύσκεψη στο Δήμο Ασπροπύργου, προκειμένου να συζητηθεί το περίπλοκο αυτό ζήτημα και να προταθούν τρόποι αντιμετώπισης του. Το εν λόγω έγγραφο καταλήγει, ότι η κατάσταση που επικρατεί στο Δήμο Ασπροπύργου, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή του Θριάσιου Πεδίου σε σχέση με τις ανεξέλεγκτες απορρίψεις αποβλήτων εκτιμάται, ότι αποτελεί αποτέλεσμα συσσωρευτικής μη σύννομης διαχείρισης αποβλήτων αλλά και παραβατικών συμπεριφορών στην εν λόγω περιοχή για μεγάλο χρονικό διάστημα και πρόκειται για ένα πολυδιάστατο πρόβλημα το οποίο θα επιλυθεί με συντονισμό των ενεργειών και δράσεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη ανέλαβε την πρωτοβουλία να διοργανώσει σύσκεψη με τη συμμετοχή όλων των αρμοδίων υπηρεσιών και φορέων στα γραφεία της Ανεξάρτητης Αρχής στις 22 Οκτωβρίου του 2024, για τη συζήτηση του ζητήματος. Μεταξύ των παρευρισκόμενων, ήταν και ο Γενικός Γραμματέας Διαχείρισης Αποβλήτων ΥΠΕΝ κ. Μ. Γραφάκος. Εν συνεχεία, κατόπιν πρότασης του Αντιπεριφερειάρχη Δ. Αττικής προγραμματίστηκε νέα σύσκεψη, η οποία έλαβε χώρα στο Δημαρχείο Ασπροπύργου, παρουσία και του του Δημάρχου Ασπροπύργου, στις 5 Νοεμβρίου 2024, με παρόντες όλους τους εμπλεκόμενους. Οι υπηρεσίες/φορείς που εκπροσωπήθηκαν στις συσκέψεις ήταν οι ακόλουθοι: Γενική Γραμματεία και Δ/νση Διαχείρισης Αποβλήτων ΥΠΕΝ, Γενική Γραμματεία Δημόσιας Τάξης του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Τμήμα Περιβαλλοντικής Προστασίας, Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Περιβάλλοντος ΥΠΕΝ, ΣΥΓΑΠΕΖ, ΕΟΑΝ, Δ/νση ΠΕΧΩΣ Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, Περιφέρεια Δ. Αττικής (Αντιπεριφερειάρχης, Δ/νση Περιβάλλοντος και Δ/νση Τεχνικών Έργων), Δήμος Ασπροπύργου, Δήμος Μάνδρας, Δήμος Ελευσίνας, ΑΤ Ασπροπύργου, ΑΤ Ελευσίνας. Τέλος, μετά από πρόσκληση του Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Αποβλήτων ΥΠΕΝ, πραγματοποιήθηκε συνάντηση στο Υπουργείο με τη Βοηθό Συνήγορο του Κύκλου Ποιότητας Ζωής κ. Δάφνη Φιλιππάκη και εκπροσώπους της Ανεξάρτητης Αρχής στις 4 Μαρτίου 2025, προκειμένου να συζητηθεί τόσο το συγκεκριμένο πρόβλημα, όσο και το γενικότερο ζήτημα της

πληρότητας και αποτελεσματικότητας του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου περί διαχείρισης ΑΕΚΚ.

Διαπιστώθηκε, ότι όλες οι συναρμόδιες υπηρεσίες είχαν πλήρη γνώση και κατανόηση του προβλήματος. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάστηκαν οι θέσεις και οι προβληματισμοί κάθε φορέα, αναδείχθηκαν οι δυσκολίες αντιμετώπισης του σοβαρού αυτού ζητήματος, τα οργανωτικά και θεσμικά κενά που υφίστανται, ενώ, κατά τις συζητήσεις, υπήρξε καθολική έκφραση βούλησης για την ανάληψη των απαιτούμενων δράσεων.

Ο Γενικός Γραμματέας Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΝ, ζήτησε την υποβολή προτάσεων για νομοθετικές τροποποιήσεις, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα θεσμικά ζητήματα που ανακύπτουν, και πρότεινε τη δημιουργία ομάδας συντονισμού για την αποκατάσταση των ρυπασμένων εκτάσεων με την απομάκρυνση των αποβλήτων.

Εν συνεχεία, κατόπιν των ως άνω συσκέψεων, το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ, απέστειλε προς τον Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Αποβλήτων τις προτάσεις του για τον περιορισμό της ανεξέλεγκτης απόρριψης στερεών αποβλήτων, ενημερώνοντας τον Συνήγορο του Πολίτη με το υπ' αρ. πρωτ. 136726/7363/19.12.24 έγγραφο. Μεταξύ άλλων, οι προτάσεις που κατατέθηκαν από το Σώμα Επιθεωρητών συνίστανται στα εξής:

1. Υποχρεωτική εγγραφή στο ΗΜΑ του φορέα συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων, αλλά και η ύπαρξη σε ισχύ ασφαλιστηρίου του φορέα,
2. Κάθε μεταφορά να συνοδεύεται από δελτίο αποστολής το οποίο να δηλώνεται υποχρεωτικά ο αποδέκτης των αποβλήτων, το είδος των αποβλήτων που μεταφέρονται και ο αριθμός ΗΜΑ,
3. Ο χώρος υποδοχής των αποβλήτων να είναι εγγεγραμμένος στο ΗΜΑ και να έχει όλα τα αναγκαία δικαιολογητικά για τη λειτουργία του σε ισχύ,
4. Να εκδίδεται υποχρεωτικά αποδεικτικό παραλαβής από τον παραλήπτη, όπου θα αναγράφονται οι ποσότητες που παρελήφθησαν,
5. Να απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση για όλα τα έργα και δραστηριότητες που ανήκουν στην 4^η ομάδα (Συστήματα Περιβαλλοντικών Υποδομών) της ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022, που αποθηκεύουν απόβλητα,
6. Για τα έργα Α κατηγορίας να προβλέπεται στη ΜΠΕ η υποβολή στοιχείων που αφορούν τον προσδιορισμό των χώρων αποθήκευσης και εφόσον αυτοί είναι υπαίθριοι να προβλέπεται και ο προσδιορισμός του μέγιστου ύψους,
7. Αντίστοιχα για τα έργα Β κατηγορίας τα συγκεκριμένα στοιχεία να περιλαμβάνονται και στις τεχνικές εκθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 της ΚΥΑ 171914/2013,
8. Να προστίθενται περιβαλλοντικοί όροι στις ΑΕΠΟ ή δεσμεύσεις στις ΠΠΔ που να κάνουν αναφορά στις προδιαγραφές αποθήκευσης.

Από το υπ' αρ. πρωτ. 7100/19/1-ι/15.01.25 έγγραφο της Δ/νσης Αστυνομίας Δυτικής Αττικής προς τον Συνήγορο του Πολίτη προκύπτει, ότι η περιοχή αστυνομεύεται καθημερινά όλο το 24ωρο από εποχούμενες περιπολίες του υφιστάμενων υπηρεσιών και διενεργούνται τακτικά προληπτικοί έλεγχοι υπόπτων ατόμων ή/ και οχημάτων προς αποτροπή τέλεσης παράνομων ενεργειών.

Τέλος, από το υπ' αρ. πρωτ. 6197/05.03.25 έγγραφο του Δήμου Ασπροπύργου, προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Ο τεράστιος όγκος των παρανόμων αποθέσεων μικτών απορριμμάτων (μπαζοσκουπιδων), καθώς και η μεγάλη έκταση της διασποράς τους καθιστούν αδύνατη την αντιμετώπιση του προβλήματος από τις υπηρεσίες του Δήμου και πρέπει να χρησιμοποιηθεί οργανωμένη και πιστοποιημένη επιχείρηση παροχής ανάλογων υπηρεσιών... Εντοπίστηκαν πάνω 120 θέσεις ανεξέλεγκτης διάθεσης μικτών απορριμμάτων στο πλαίσιο των 20 αυτοψιών που πραγματοποιήθηκαν. Οι θέσεις που εντοπίστηκαν είναι αδιακρίτως δημόσιοι ή ιδιωτικοί χώροι, εντός και εκτός σχεδίου πόλεως, οικόπεδα, αγροί, βοσκότοποι, δασικές εκτάσεις, ρέματα ή και χώροι παραπλεύρως των οδικών αξόνων». Επίσης, από το ανωτέρω έγγραφο προκύπτει, ότι ιδιωτικές

εκτάσεις χρησιμοποιούνται με σκοπό την παράνομη διάθεση/ συγκέντρωση αποβλήτων, ενώ προκύπτει και η ανεξέλεγκτη διάθεση αυτών σε δημόσιους χώρους (οδούς και λοιπούς κοινόχρηστους χώρους). Για την αποκομιδή των απορριμμάτων ο Δήμος Ασπροπύργου έκανε την εκτίμηση ότι θα απαιτηθούν 598.300 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Συμπεράσματα

Από τη διερεύνηση της υπόθεσης και τις απαντήσεις των εμπλεκόμενων προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα, τα οποία άπτονται τόσο του ως άνω προβλήματος του Ασπροπύργου και του Θριάσιου Πεδίου, όσο και των γενικότερων ζητημάτων διαχείρισης ΑΕΚΚ και καταπολέμησης του περιβαλλοντικού εγκλήματος στον τομέα των αποβλήτων:

1. Παρά τις επανειλημμένες απομακρύνσεις αποβλήτων από τον Δήμο και την Περιφέρεια, οι ίδιες θέσεις επιβαρύνονται εκ νέου με αποθέσεις αποβλήτων.
2. Η αστυνόμευση των εκτάσεων είναι δύσκολη, λαμβανομένου υπόψη του δυναμικού της Ελληνικής Αστυνομίας και της υψηλής εγκληματικότητας που καταγράφεται στην ευρύτερη περιοχή.
3. Απαιτείται οργανωμένο επιχειρησιακό σχέδιο αντιμετώπισης ειδικά για τον Ασπρόπυργο και το ευρύτερο Θριάσιο Πεδίο.
4. Η χρήση συστημάτων καταγραφής και ήχου (drones, κάμερες κλπ) για την επιτήρηση της περιοχής και των θέσεων που επιβαρύνονται περισσότερο δεν επιτρέπεται, λόγω ερμηνείας του ν. 3917/2011 περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το υπ' αρ. πρωτ. 100820/37-α'/14.05.25 έγγραφο του Τμήματος Γενικής Αστυνόμευσης και ΠΣΕΑ της ΓΑΔΑ, η χρήση των ως άνω συστημάτων δεν επιτρέπεται για την επιτήρηση και καταγραφή αδικημάτων, και για την εν συνεχεία επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, τα οποία σχετίζονται με το αδίκημα της παράνομης διάθεσης αποβλήτων.
5. Οι χώροι διαχείρισης ΑΕΚΚ στην Αττική έχουν αυτή τη στιγμή κορεσθεί και είναι επιβεβλημένο να αδειοδοτηθούν νέοι, οι οποίοι θα πρέπει να φυλάσσονται και να ελέγχονται από τα αρμόδια όργανα προκειμένου η διαχείριση των αποβλήτων να πραγματοποιείται σύννομα.
6. Δεν πραγματοποιούνται επαρκείς έλεγχοι στην αλυσίδα διαχείρισης των ΑΕΚΚ (από τον παραγωγό μέχρι και τελική διαχείριση), με αποτέλεσμα τη μη σύννομη διάθεσή τους.
7. Σημαντικό ποσοστό παράνομων διαθέσεων ΑΕΚΚ προέρχονται από έργα μικρής κλίμακας (π.χ. εργασίες ανακαίνισης κουζίνας, WC κτλ.) που πραγματοποιούνται χωρίς τη λήψη των απαιτούμενων οικοδομικών αδειών/ αδειών κατεδάφισης/ αδειών μικρής κλίμακας ή/και χωρίς νόμιμη σύμβαση με Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ). Επιπλέον δεν υπάρχει επαρκές σύστημα ελέγχου σχετικά με το εάν ο παραγωγός αποβλήτων έχουν συνάψει σχετικές νόμιμες συμβάσεις για την αποκομιδή των ΑΕΚΚ μέσω ΣΣΕΔ.
8. Μέχρι σήμερα, παρά το ενδιαφέρον των Αρχών, δεν έχει υπάρξει ουσιαστικός συντονισμός ούτε οργανωμένο πλάνο δράσης, ενώ απομακρύνσεις αποβλήτων γίνονται μόνο κατά περίπτωση από τον Δήμο και την Περιφέρεια.

3. Προτάσεις για την αποκατάσταση της περιοχής του Ασπροπύργου – Θριάσιου Πεδίου

Με βάση όλα τα ανωτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη, λαμβάνοντας υπόψη και τις απόψεις/ προτάσεις των αρμοδίων υπηρεσιών/ φορέων, προτείνει τα κάτωθι:

Α. Εστιασμένη αντιμετώπιση της περίπτωσης Ασπροπύργου/ Θριάσιου Πεδίου, δεδομένου ότι το περιβαλλοντικό έγκλημα στη διαχείριση των αποβλήτων έχει μετατρέψει τη συγκεκριμένη περιοχή σε χώρο ανεξέλεγκτης υποδοχής ΑΕΚΚ -αλλά και λοιπών αποβλήτων- από την Αττική και πιθανόν και από όμορες Περιφέρειες. **Ως εκ τούτου, τα ενδεδειγμένα μέτρα αντιμετώπισης θα απαιτήσουν επιπλέον χρηματικούς πόρους, ανθρώπινο δυναμικό, υλικοτεχνική υποδομή και οργάνωση. Σε κάθε περίπτωση, γίνεται κατανοητό από την περιγραφή των περιστατικών που αναφέρθηκαν στη**

σύσκεψη, ότι οι συγκεκριμένες δραστηριότητες εντάσσονται στο οργανωμένο έγκλημα περί αποβλήτων.

Β. Άμεση αδειοδότηση νέων χώρων διαχείρισης ΑΕΚΚ εντός της Αττικής, προκειμένου να καταλήγουν σε αυτούς και να διαχειρίζονται σύννομα τα εν λόγω απόβλητα και, προσωρινά, δημιουργία ελεγχόμενου χώρου προσωρινής διάθεσης, ο οποίος, όμως, θα τηρήσει όλες τους νόμιμους όρους και θα ελέγχεται, ώστε να μην εξελιχθεί σε ΧΑΔΑ.

Γ. Χαρτογράφηση των σημείων της ανεξέλεγκτης διάθεσης και εντοπισμός των διαδρομών και των οργανωμένων ομάδων που εμπλέκονται στην παράνομη διαχείριση των αποβλήτων.

Δ. Κατάρτιση επιχειρησιακού σχεδίου και πρωτοκόλλων δράσης, με ενιαία πλατφόρμα συντονισμού των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.

Ε. Ενίσχυση αστυνόμευσης, με εστίαση ελέγχου στα σημεία εισόδου - εξόδου στην περιοχή του Ασπροπύργου, καθώς και σε θέσεις, όπου το πρόβλημα παρουσιάζεται εντονότερο, με ανάλογη τροποποίηση των προτεραιοτήτων, αναλόγως της εξέλιξης της εγκληματικής δράσης στον τομέα των αποβλήτων στην ευρύτερη περιοχή. Το ζήτημα της αστυνόμευσης στην περίπτωση των συγκεκριμένων αδικημάτων απαιτεί αυξημένο προσωπικό, αλλά και κατάλληλα καταρτισμένο στα εν λόγω ζητήματα, ενώ απαιτούνται και τακτικοί έλεγχοι από μικτά κλιμάκια (Αστυνομία και Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Επιθεώρησης).

Στ. Σταδιακό καθαρισμό και αποκατάσταση εκτάσεων, παράλληλα με μέτρα πρόληψης και φύλαξης. Η οργάνωση των εν λόγω δράσεων θα πρέπει να ακολουθεί μια λογική σταδιακής ανάπτυξης σε επίμαχες περιοχές, με στόχο τον περιορισμό του φαινομένου σε όσο το δυνατό λιγότερες θέσεις.

Ζ. Ενδυνάμωση των περιβαλλοντικών ελέγχων και στις επιχειρήσεις της περιοχής. Διαπιστώνεται σε πολλές περιπτώσεις μη τήρηση των Περιβαλλοντικών Όρων ως προς τη διαχείριση των παραγόμενων αποβλήτων και μακρά παραμονή τόσο στον εσωτερικό, αλλά κυρίως στον εξωτερικό χώρο σημαντικών ποσοτήτων αποβλήτων. Κρίσιμος είναι και ο έλεγχος των πολλών πλέον επιχειρήσεων/Logistic που εγκαθίστανται στην περιοχή.

4. Προτάσεις διοικητικών και νομοθετικών παρεμβάσεων

Δεδομένου, ότι το πρόβλημα της ορθής διαχείρισης ΑΕΚΚ είναι ένα διαρκώς αυξανόμενο πρόβλημα στην χώρα μας τα τελευταία έτη, με ιδιαίτερα ανησυχητικές διαστάσεις, ο Συνήγορος του Πολίτη, έχοντας λάβει υπόψη και τις απόψεις/ θέσεις/ προτάσεις και των αρμοδίων φορέων, προτείνει τα ακόλουθα, ως προς την τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου και την καλύτερη διοικητική οργάνωση:

1. Υποχρεωτική επίδειξη παραστατικών από τους μεταφορείς αποβλήτων (είδος, όγκος, προέλευσή των αποβλήτων, η σύμβαση με το ΣΣΕΔ, ο νόμιμος τελικός αποδέκτης τους) και αναφορά του κωδικού ΗΜΑ, στα ελεγκτικά όργανα.
2. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν τα αντίστοιχα παραστατικά ή αυτά είναι ελλιπή ή λανθασμένα σύμφωνα με τα προαναφερθέντα στοιχεία, ή το όχημα δεν ανήκει σε επιχείρηση που ασχολείται νόμιμα με τη μεταφορά αποβλήτων (δεν έχει καταγραφή στο ΗΜΑ), τότε να τεκμηριώνεται παράβαση του νόμου περί ορθής διαχείρισης αποβλήτων και να επιβάλλονται διοικητικές/ ποινικές κυρώσεις. Μεταξύ αυτών, προτείνεται να προβλέπεται η κατάσχεση του οχήματος μεταφοράς. Πέραν αυτού, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν πρωτόκολλα διαχείρισης για τις περιπτώσεις περιστατικών εντοπισμού των παρανόμως μεταφερθέντων αποβλήτων, προκειμένου να είναι δυνατή η κατάσχεση του φορτίου (αποβλήτων) καθώς και η ορθή διαχείριση αυτού. Επισημαίνεται, ότι τη διαδικασία της κατάσχεσης την ακολουθεί εκποίηση των προϊόντων (αποβλήτων) της παράνομης ενέργειας, γεγονός το οποίο επιβάλλει να υπάρχει τουλάχιστον σε κάθε Περιφέρεια ένας χώρος προσωρινής αποθήκευσης αυτών, καθώς και να ορίζεται μεσεγγυούχος. Τα απόβλητα προτείνεται να εκποιούνται κατόπιν ενδιαφέροντος των αντίστοιχων ΣΣΕΔ. Είναι κρίσιμο τα όργανα που διαθέτουν

ελεγκτικά/προανακριτικά καθήκοντα να μπορούν να επέμβουν πριν την παράνομη απόρριψη των αποβλήτων και να δύνανται να προβαίνουν στις ως άνω περιγραφόμενες ενέργειες κατά λόγο αρμοδιότητας, εκτιμώντας, βάσει νομιμοποιητικών εγγράφων, τη νομιμότητα ή μη του φορτίου αποβλήτων, που μεταφέρεται από οιοδήποτε όχημα.

3. Εντατικοί έλεγχοι στα συστήματα διαχείρισης ΑΕΚΚ, προκειμένου να περιοριστούν τα περιστατικά μη σύννομης διαχείρισης / μεταφοράς αποβλήτων. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να γίνονται οι απαιτούμενοι έλεγχοι σε όλη την αλυσίδα παραγωγής ξεκινώντας από τα Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων που υποβάλλονται στις αρμόδιες Πολεοδομικές Υπηρεσίες και τα δηλωθέντα στοιχεία των παραγωγών στο ΗΜΑ. Στο σημείο αυτό ο Συνήγορος επαναφέρει την πρότασή του¹ για ενδυνάμωση των ελέγχων τήρησης των περιβαλλοντικών όρων κατά τη διαχείριση των αποβλήτων εκ μέρους του ΕΟΑΝ, δεδομένου ότι ο ΕΟΑΝ βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας (πδ 99/2008 και άρθρο 19^Α ν. 2939/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το ν. 4496/2017) έχει εποπτική εικόνα όλης της διαδικασίας παραλαβής-διαλογής-διακίνησης και τελικής διάθεσης του υπολείμματος σε αδειοδοτημένο χώρο της εναλλακτικής διαχείρισης. Επίσης, ως πιστοποιημένος χρήστης του ΗΜΑ (σημείο εε του άρθρου 2 της ΚΥΑ 43942/4026/2016) έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί συστηματικά τη διαχείριση των αποβλήτων που εντάσσονται στην εναλλακτική διαχείριση.
4. Ρητή πρόβλεψη συγκεκριμένου χώρου τελικής διάθεσης των ΑΕΚΚ στις συμβάσεις των οικοδομικών έργων Α1 κατηγορίας (στις περιπτώσεις που θα πραγματοποιείται η διαχείριση των αποβλήτων εκτός του χώρου του έργου) και Α2 κατηγορίας, με συγκεκριμένο σύστημα ΣΣΕΔ.
5. Ειδικά πρωτόκολλα διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων (πχ. αμίαντος, ασφαλτόμιγμα) που ενδεχομένως περιέχονται στα ΑΕΚΚ (πχ. διαλογή *in situ* ώστε να μειωθεί ο όγκος των προς διαχείριση μη επικίνδυνων αποβλήτων), ώστε να συντονίζονται οι ενέργειες των υπόχρεων προς αποκατάσταση με τα αρμόδια Τμήματα των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων που είναι υπεύθυνες για τη διαχείρισή τους. Ανάπτυξη και εφαρμογή ειδικών πρωτοκόλλων διαχείρισης για επικίνδυνα απόβλητα (όπως αμίαντος και ασφαλτόμιγμα) που ενδέχεται να περιέχονται στα ΑΕΚΚ, με πρόβλεψη διαδικασιών διαλογής *in situ* και άλλων τεχνικών μεθόδων που συμβάλλουν στη μείωση του όγκου των προς διαχείριση μη επικίνδυνων αποβλήτων.
Τα εν λόγω πρωτόκολλα θα πρέπει να καθορίζουν με σαφήνεια τις αρμοδιότητες και τα στάδια εμπλοκής κάθε φορέα — δηλαδή των ΟΤΑ, ως υπόχρεων για την αποκατάσταση ΧΑΔΑ, και των αρμόδιων Τμημάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, ως εποπτευουσών αρχών για τη διαχείριση των επικίνδυνων ρευμάτων. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ο αποτελεσματικός συντονισμός, η συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο και η ασφαλής περιβαλλοντική διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων
6. Δεδομένου, ότι το αδίκημα της ανεξέλεγκτης διάθεσης ΑΕΚΚ δεν μπορεί εύκολα να αστυνομευτεί, καθώς μπορεί να λαμβάνει χώρα -σε μεγαλύτερη ή μικρότερη έκταση- σε κάθε σημείο της χώρας (εντός/ εκτός οικιστικού ιστού), προτείνεται η αξιοποίηση τεχνολογιών απομακρυσμένης παρακολούθησης για την αστυνόμευση των θέσεων/ περιοχών που προκύπτει, ανά περιόδους, ότι επιβαρύνονται περισσότερο. Είναι αναγκαίο τα δεδομένα τα οποία αντλούνται από τη χρήση αυτών (πχ. κάμερες, drones, κτλ) να μπορούν άμεσα να χρησιμοποιηθούν για τη στοιχειοθέτηση της παράβασης. **Επισημαίνεται, ότι σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 εδ. ε) του Κανονισμού της ΕΕ 2016/679, η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων είναι νόμιμη, εφόσον είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας.** Ως εκ τούτου, η συλλογή δεδομένων, ακόμα και

¹ <https://www.synigoros.gr/el/category/default/post/pyrkagia-stis-egkatastaseis-etaireias-dialoghs-anakyklwsimwn-yilikwn-ston-aspropyrgo-zhthmata-prin-kai-meta-to-symban>

προσωπικών, (π.χ. με τη χρήση φωτογραφιών, στοιχείων εικόνας από κάμερες, δορυφορικές εικόνες ή φωτογραφίες από μη επανδρωμένα αεροσκάφη), για την εκπλήρωση των καθηκόντων του περιβαλλοντικού ελέγχου από τις αρμόδιες υπηρεσίες, είναι σύμφωνη με την ανωτέρω διάταξη του Κανονισμού. Εντούτοις, σε κάθε περίπτωση, κατά την άποψη της Αρχής, **θα πρέπει να τροποποιηθεί το άρθρο 14 ν. 3917/2011, με την ένταξη όλων των περιβαλλοντικών αδικημάτων (άρθρο 28 ν. 1650/1986) – όπως αυτό της παράνομης διάθεσης αποβλήτων - στα προβλεπόμενα αδικήματα, προκειμένου να είναι δυνατή η αξιοποίηση των μέσων καταγραφής εικόνας και ήχου, για την επιτήρηση/αστυνόμευση των δημοσίων χώρων και την ακόλουθη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων.**

Οι ανωτέρω προτάσεις αποτυπώθηκαν και στα υπ' αρ. πρωτ. 347168/17143/21.03.2025 και 347168/38319/22.06.2025 έγγραφα της Ανεξάρτητης Αρχής, προς τον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, τα οποία επισυνάπτονται στο παρόν έγγραφο.

Καταλήγοντας, ο Συνήγορος του Πολίτη επιθυμεί να υπογραμμίσει, ότι η εικόνα που παρουσιάζει η προαναφερόμενη περιοχή της Αττικής είναι ανησυχητική, καθώς δεν έχουν ευοδώσει οι προσπάθειες της πολιτείας για την πρόληψη και καταπολέμηση των περιβαλλοντικών αδικημάτων στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων. Ως εκ τούτου, κρίνεται επιτακτική η εκπόνηση και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης, το οποίο θα περιλαμβάνει τη λήψη στοχευμένων και αποτελεσματικών μέτρων για την εξάλειψη της παράνομης διακίνησης και διαχείρισης αποβλήτων, καθώς και για την απορρύπανση και αποκατάσταση των επιβαρυσμένων εκτάσεων.

Είναι προφανές, ότι η προσπάθεια αυτή προϋποθέτει την ανάληψη συγκεκριμένων πολιτικών και διοικητικών πρωτοβουλιών, τη διασφάλιση διατομεακής συνεργασίας και τη δέσμευση των αναγκαίων οικονομικών πόρων.

Πέραν της συγκεκριμένης περίπτωσης, η ανεξέλεγκτη διάθεση αποβλήτων —ιδίως ΑΕΚΚ και ογκωδών— αποτελεί φαινόμενο που, τα τελευταία χρόνια, λαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις σε εθνικό επίπεδο. Για τον λόγο αυτό, είναι αναγκαία η άμεση λήψη μέτρων μέσω στοχευμένων νομοθετικών παρεμβάσεων, βελτιστοποίησης και επανεξέτασης της διοικητικής οργάνωσης, καθώς και θέσπισης συγκεκριμένων πρωτοκόλλων συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Κατόπιν των ανωτέρω και σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 5 ν. 3094/2003, παρακαλούμε για την ανάληψη κάθε απαιτούμενης πρωτοβουλίας για την αποκατάσταση και προστασία της περιοχής, καθώς και για την εξέταση των αναγκαίων τροποποιήσεων του θεσμικού πλαισίου, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις απόψεις των αρμοδίων φορέων που έχουν κατατεθεί.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων και παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση και συνεργασία.

Με τιμή

Ανδρέας Ι. Ποττάκης
Συνήγορος του Πολίτη

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΥΠΕΝ
a.arfanakou@prv.ypeka.gr

ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΥΠΕΝ
sene.tep@prv.ypeka.gr

ΕΟΑΝ
info@eoan.gr

ΣΥΓΑΠΕΖ – ΥΠΕΝ
sygapez@prv.ypeka.gr

ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ant.dytikis@patt.gov.gr

Δ/ΝΣΗ ΠΕΧΩ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ
pexo@attica.gr

Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
dperbna@patt.gov.gr

Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ ΠΕ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
tm.per.dyt@patt.gov.gr

Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΈΡΓΩΝ
ΠΕ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
pedadte@patt.gov.gr

ΕΛΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
nick69adam@gmail.com
Δήμαρχο Ασπροπύργου
protokollo@aspropyrgos.gr

Δήμαρχο Ελευσίνας
grdim@elefsina.gr
Δήμαρχο Μάνδρας – Ειδυλλίας
gramdim@mandras-eidyllias.gr

κ. Διοικητή ΑΤ Ασπροπύργου
taaspropyrgou@astynomia.gr